

AJANKOHTAISTA PROMIDNORD –HANKKEESSA

Keskipojhola-komitean työstämä hanke otsikolla "Kestävä kehitys Keskipojholassa" on käynnistynyt syksyllä 2004. Kolmivuotisen hankkeen kokonaisbudjetti on n. 3 miljoonaa euroa. Projektin toimijalista on laaja, mukana on 26 organisaatiota kolmesta maasta: alueellisia viranomaisia, kuntia, kansallisia laitoksia, korkeakouluja, teknologiakeskuksia jne. Keskipojhola -alue käsittää kahdeksan aluetta: Etelä- ja Pohjois-Trøndelag Norjasta, Västernorrland ja Jämtland Ruotsista sekä Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Keski-Suomi ja Etelä-Savo Suomesta.

Nyt se alkaa todenteolla!

Keskipojholan 8 aluetta verryttelevät lihaksiaan tehdäkseen Keskipojhola vahvemmaksi

Keskipojhola-komitean haastava kehittämishanke ProMidNord kokoaa voimia nostaakseen Keskipojhola-alueen kilpailukykyä ja vetovoimaa Eurooppaan nähden.

Työ on täydessä käynnissä kaikissa viidessä projektiryhmissä (WP1-WP5). Ryhmien työ muodostuu jännittävästä sekoituksesta nuorisoyrittäjyyttä ja yhteiskuntaosallistumista sekä pitkälle kehittyneestä ympäristöosaamisesta ja kestävästä energiakehityksestä. Tämän lisäksi intensiivinen työ käsittää eri alueiden välisiä uusia yhteistyömuotoja, jossa SÖT-työ (Sundsvall, Östersund, Trondheim) kulkee kärkijoukoissa.

Kulttuuri ja kulttuuriperintö kehittämistyön voimalähteenä on myös yksi jännittävistä osahankkeista, kuten myös kokonaisvaltainen suunnitteluosio, jossa haetaan tuloksellisimman yhteistyön muotoja.

Kaiken tämän työn tavoitteena on vahva ja vetovoimainen alue. Keskipojholan osaamistaso ja kehittämismahdollisuudet on nostettava esiin. Tämä on yhteinen ydin-tehtävämme.

Lähitulevaisuuden yksi merkittävä tilaisuus tulee olemaan Seinäjoella 13.-14. huhtikuuta, jossa järjestetään alueellisen kehittämistyön aloitusseminaari.

Tapaamisiin Seinäjoella

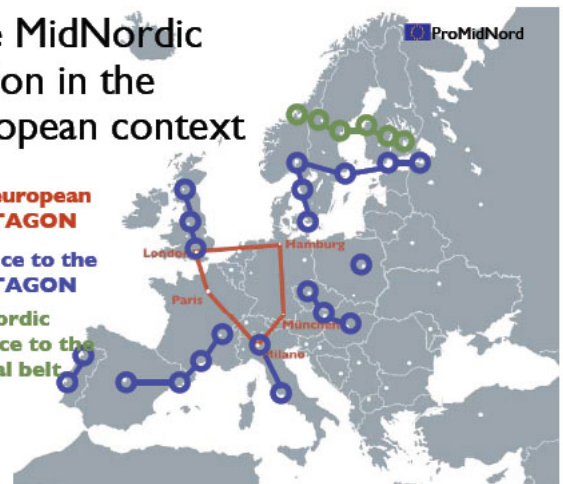
Anders Huldt, Projektikoordinaattori
Puh. +46 70 550 4508
S-posti: anders.huldt@lvn.se

MAKROALUE –TYÖ

Hankkeen tässä osiossa suunnitellaan mm. seminaarisarjaa käsitteen "Makroalue" ympärille: esimerkkeinä käytetään vastaavia Euroopasta ja tarkastelun kohteena ovat alueellisen kehittämistyön tulokset.

The MidNordic region in the european context

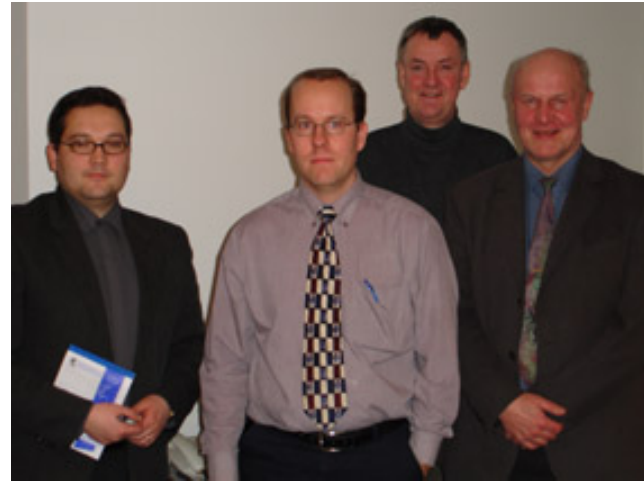
The european PENTAGON
Balance to the PENTAGON
Midnordic balance to the capital belt

Yksi ProMidNord – hankkeen tavoitteista on yhdessä työstää makroaluekäsitettä sekä sen kehittämiseen liittyvää yhteistyötä. Seminaareihin kutsutaan alueen kehittämistyöstä kiinnostuneita kuntien ja maakuntien päättäjiä ja virkamiehiä. Pääpaino tulee olemaan nimenomaan oman alueemme kilpailukyvyyn kehittäminen.

Aloitusseminaari: SEINÄJOKI 13.-14. HUHTIKUUTA 2005

Aloitusseminaari on ensimmäinen useamman seminaarin ja konferenssin sarjasta, joissa kahdeksan Keskipohjola – alueen kesken käydään läpi yhteisiä kehittämiskysymyksiä. Seminaarisarja antaa mahdollisuuden oppia tuntemaan eri Keskipohjola – alueita, jotka kaikki ovat erilaisia – mutta joilla sijaintinsa kautta on samanlaisia kehittämisenäkymiä. Ensimmäinen seminaari järjestetään Seinäjoella, Etelä-Pohjanmaan keskuksessa, jossa elintarviketuotanto ja keskeinen sijainti pohjoisen Suomen kuljetusjärjestelmässä luo logistisen keskuksen mahdollisuuksia.

Kuva vierailulta Seinäjoella, tammikuu 2005.

Lisätietoja:

Hans Gillgren, Gsm. +46 (0)70 399 18 60, S-posti: hans.gillgren@gillark.se

SÖT - TYÖ

SÖT –työ on alahanke ProMidNord -projektissa ja käsittää yhteistyötä kaupunkien Sundsvall, Östersund ja Trondheimin välillä. Kaupunkiverkoston tarkoitus projektin aikana laajentaa käsittämään myös muiden alueiden kaupunkikeskukset (URBNET-verkosto).

Hankkeessa on kolme eri asiasisältöä, joihin on perustettu myös omat työryhmät:

- alueellinen kehittäminen/strategiatyö
- opiskelijakaupungin kehittäminen sekä
- ympäristötekijät huomioonottava liikennetyö

Alueellisessa strategiatyössä ajankohtaista on juuri nyt kevättalvella käsiteltävä esiselvitys, jossa tavoitteena on ”nykytilan kuvaus konkreettisen yhteistyön pohjaksi, tavoitteena alueen kasvu”. Strategian avulla siis pohjustetaan tulevaa yhteistyötä alueella ja pohjana ovat myös olemassa olevat strategiat ja suunnitelmat mukana olevista kaupungeista ja lähialueilta.

Projektivastaavat SÖT-työssä:
Monica Seem (vas.), Helen Lundahl ja Karin Gydemo (oik.).

Opiskelijakaupungin kehittämissyöryhmässä tehdään yhteistyötä opiskelijajärjestöjen kanssa tulevaa työtä suunnitellen. Kolme yleislinjausta on tehty: kehittämisen kohteina ovat asuminen, liikenneyhteydet ja harjoittelupaikat/työpaikat koulutuksen päättymisen jälkeen. Lisäksi näitä kolmea kaupunkia pyritään markkinoimaan yhtenä vahvana koulutusalueena. Helmikuun aikana työryhmä tulee kansainvälisen opiskelijaviikon yhteydessä Trondheimissa tapaamaan viestintävastaavia kunnalliselta tasolta ja yliopistosta.

Ympäristöystävällisen liikenteen työryhmässä on jo ehditty järjestää erilaista toimintaa, mm. viime syksynä järjestettiin ”ympäristöystävälliset ajoneuvot” -seminaari. Työryhmässä on myös koottu tietoa aiheesta tiimoilta tehtävästä työstä alueella. Myös työn mittaamista helpottavien indikaattorien määrittelytyö on aloitettu. Tässä ryhmässä on mukana myös muita ProMidNord –partnereita, mm. Ruotsin Tielaitos (Vägverket) sekä Norjan Valtion Tievirasto (Vägvesendet). Lähitulevaisuudessa toiminta lisääntyy entisestään.

SÖT-työn johto/ohjausryhmä kokoontui Östersundissa 18.-19, tammikuuta (2005). Ohjausryhmä koostuu mukana olevien kaupunkien kunnanpuhjoista sekä kunnanjohtajista. Kokouksessa kiinnitettiin suurta huomiota ProMidNordissa tehtävään SÖT –työhön, ja Karin Gydemo raportoi johtoryhmälle myös ProMidNord –ohjausryhmän kokouksesta sekä esitteli hankkeen muiden työpakettien sisällön. Seuraava SÖT – johtoryhmän kokous pidetään 18. toukokuuta Trondheimissa.

Lisätietoja:

Karin Gydemo, Puh. +46 63-143 392, s-posti: karin.gydemo@ostersund.se

YMPÄRISTÖ JA EKOKILPAILUKYKY -OSIO

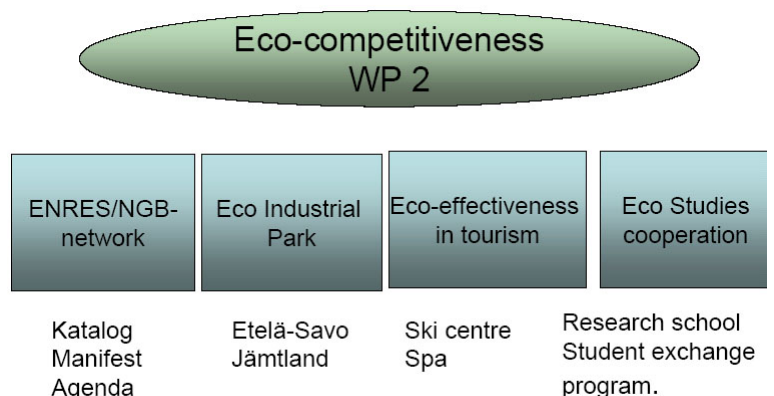
Etelä-Savon maakuntaliitto ja projektipäällikkö Timo J. Lehtonen vastaavat hankkeen ympäristö/ekokilpailukyky –osiosta (WP2).

1) ENRES-verkosto:

Tarkoituksena on koota tieto olemassa olevista ympäristöalan verkostoista alueelta, mm.

- Tieto Best Practises -hankkeista (ympäristöjärjestelmät, ekotehokkuus, kestävä kehitys, paikallisAgenda 21, ympäristöteknologia, ympäristökasvatus jne.), joita kussakin maakunnassa on viime vuosina toteutettu.

- Lista Keskipohjan alueella ympäristöteknologia- ja ympäristötutkimus- ja tuotekehitysalalla toimivista yrityksistä, tutkimuslaitoksista, yliopistojen tiedekunnista/osastoista/yksiköistä, tiede ja teknologiapuistoista.

Kuva osoittaa ekokilpailukyky –osiosta tehtävän työn.

2) Ekoteollisuuspuistojen perustaminen Etelä-Savoon ja Jämtlantiin

Yhtenä konkreettisenä toimenpiteenä on ekoteollisuuspuistojen (Eco Industrial Park) perustaminen Etelä-Savoon ja Ruotsin Jämtlantiin. Ekoteollisuuspuisto on samalla melko suppealla maantieteellisellä alueella olevien teollisuusyritysten yhteistyökonsepti, jossa teollisuusalueen ja alueella toimivien yksittäisten yritysten ekotehokkuutta parannetaan sekä samalla pienennetään yrityksistä aiheutuvaa kuormitusta ympäristöön.

Mukaan valittavalla teollisuusalueella tulee asiantunteva ympäristöteknologia-alan konsulttiyritys tekemään perusselvityksen ja esityksen alueen yritysten yhteistoimintamahdollisuuksista. Hankkeen tuloksena laaditaan myös ekoteollisuuspuiston tiedotus- ja markkinointiaineistoa.

Helmikuussa 2005 Etelä-Savon maakuntahallitus päätti että Rantasalmen asemanseudun teollisuusalueesta kehitetään Suomen ensimmäinen ekoteollisuuspuisto. Ekoteollisuuspuiston avajaisia päästäneen viettämään syksyllä 2006 tai keväällä 2007. Lisätietoja ekoteollisuuspuistosta seuraavassa Uutiskirjeessä.

Projektikoordinaattori Anders Huldt ja WP2-projektipäällikkö Timo Lehtonen.
Kuva: Sigurd Kristiansen

3) Ekotehokkuus matkailussa

Keskipohjola -alueelta valitaan kaksi matkailukohdetta (kylpylöitä ja/tai hiihtokeskus), jotka ovat kiinnostuneita parantamaan materiaali- ja energiatehokkuuttaan.

4) Luomukoulutus

Tavoitteena on yhteistyön ja polyteknisen koulutuksen kasvu sekä lisääntynyt määrä valmistuneita luomutuotannon ja –maanviljelyn aloilta. Helsingin yliopiston kanssa on tehty sopimus osion toteuttamisesta, ja myös yhteistyökumppaneiden haku Keskipohjola -alueelta on aloitettu.

Lisätietoja:

Projektipäällikkö Timo Lehtonen, Gsm. +358 44 794 4715,
S-posti: timo.lehtonen@esavo.fi

ENERGIATYÖN TOIMINTOJA

Päätavoitteena on lisätä uusiutuvan energian käyttöä sekä suosia tehokasta energiankulutusta, tavoitteena vähentää fossiilipolttoaineiden käyttöä alueella sekä vähentää hiilidioksidipäästöjä.

Aktiviteetti 1: yhteinen energia-agenda

Olemassa olevat johtavat dokumentit, kuten Agenda 21 ja muut energiasuunnitelmat niin paikalliselta, alueelliselta kuin kansalliseltakin tasolta kootaan. Näiden pohjilta muodostetaan yhteinen energiajulistus vuoden 2005 aikana. Alueelliset

energiatasapainotutkimukset päivitetään ja energia-alasta alueelta kootaan yhteinen esitys.

Yhteisen agendan lähtökohtana on IPCC:n (hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin) strategia jolla pyritään kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen neljän pääteeman avulla: 1) siirtyminen vähän hiiltä sisältävien fossiilisten polttoaineiden käyttöön 2) tehokkaampi energiankäyttö 3) uusiutuvien energialähteiden lisääntynyt käyttö sekä 4) infrastruktuuri joka perustuu vetyyn energiankantajana.

Aktiviteetti 2: energiatietouden lisääminen

Tavoitteena on lisääntynyt energiatietous niin päättäjien, yritysten kuin yleisönkin joukoissa sekä korostaa kestävyyttä päätöksenteon tekijänä.

Toiminnan kohderyhminä ovat lisäksi metsänomistajat ja maanviljelijät, suuret ja keskisuuret yritykset, energia-alan toimijat, kiinteistönvälittäjät ja konsultit jne. Näille tiedotetaan mm. erilaisista alan tilaisuuksista ja kampanjoista sekä energiansäästöviikoista. Keskipohjola-alueiden kokemustenvaihdon tarpeet ja prioriteetit kartoitetaan. Jokainen alue saa päättää omiin paikallisiin oloihinsa perustuen mitä tämän toiminnon sisällä halutaan tehtävän.

Aktiviteetti 3: uusi direktiivi rakennusten energiatehokkuudesta

V. 2006 voimaan astuva energiadirektiivi EPBD (Energy Performance for Buildings Directive) tulee tuomaan mukanaan liiketoimintamahdollisuuksia mm. konsulteille, katsastajille ja kiinteistönvälittäjille. Siksi on tärkeää, että näitä ryhmiä informoidaan direktiivin voimaantulon edellä ja aikoihin.

Rakennusten määrä ja volyymi alueella selvitetään ja asian tiimoilta järjestetään vuoden 2005 aikana seminaareja ja tietoiskuja kohderyhmille. Alueellisia seminaareja tullaan toteuttamaan loppuvuodesta 2005. Myös Keskipohjola-komitealle on päätetty järjestää tiedotustilaisuus rakennusdirektiivin voimaantulon tiimoilta syksyllä 2005.

Aktiviteetti 4: kestävä kehitys liikenteessä

Vuoden 2006 aikana kartoitetaan ja kootaan liikenteen kestävä kehityksen aloitteet ja hankkeet; määritetään alan toimijat, kartoitetaan toiminnan vaikeudet/esteet sekä kootaan toiminnan hyviä esimerkkejä. Keväällä 2007 aiheesta järjestetään oma workshop.

Lisätietoja antaa:

Johan Wasberg, Merinova Oy, Vaasa, Puh. +358 6 282 8261, S-posti:

johan.wasberg@merinova.fi

NUORISO JA DEMOKRATIA -TYÖ

Toiminta muodostuu:

- opintomatkoista joka maahan
- erilaisten konferenssien/seminaarien/workshoppien järjestämisestä teemojen "Osallistuminen/demokratia", "Ympäristö" sekä "Yrittäjyys" tiimoilta
- Koululuokkavaihoista.

Jokaiseen maahan tullaan siis järjestämään opintomatkoja. Matkat rakentuvat paitsi alueen esittelyistä - historiaa, maantietoa, elinkeinoja, kulttuuria, väestöä jne. – myös aluepolitiikan ja nuorisovaikuttamisen aiheiden ympärille. Jokaiselle opintomatkalle määritellään myös oma erityisteemansa, joihin isäntäalue johdattaa tavoitteena kokemustenvaihto ja ideoiden työstäminen.

Ensimmäisiä opintomatkoja on hankkeesta jo tuettu: alkuvuodesta 2005 Brundalenin koulun oppilaat Etelä-Tröndelagista tekivät opintomatkan Palmcrantzin kouluun Östersundiin ja kokemukseen oltiin tyytyväisiä.

Lisäksi hankeosiossa järjestetään eri teemojen ympärille konferensseja/seminaareja ja workshoppeja.

Ruotsissa järjestetään ensimmäinen seminaari, lokakuun lopulla 2005. Aiheena tulee olemaan "Osallistuminen/demokratia", joka on itse asiassa koko hankkeen läpi kulkeva pääteema ja se tulee linkittymään myös seuraavien tapahtumien aiheisiin.

Suomi tulee järjestämään keväällä 2006 kokoontumisen "Ympäristö" -teemalla, joka toteutetaan yhteistyössä ProMidNord –hankkeen ympäristö/ekokilpailukykyosion (WP2) kanssa. Norjassa puolestaan kokoonnutaan syksyllä 2006 "Yrittäjyys" aiheena.

Hankesuunnitelmaan kirjatun "nuorten poliitikoiden verkoston" olemme täsmentäneet tarkoittamaan "aktiivisia, yhteiskuntavaikuttamiseen sitoutuneita" nuoria. Tämä nuorisoryhmä tulee muodostumaan kahdesta nuoresta per alue.

Lisätietoja:

Karen Havdal, Sör-Tröndelagin fylkeskommune
Gsm. +47 93413601, S-posti: karen.havdal@stfk.no

Kuvassa Brundalenin koulun oppilaat ovat tutustumassa Palmcrantzin kouluun Östersundissa.

KULTTUURIYHTEISTYÖN TOIMINTA

Tavoitteena on kasvattaa kulttuuri-identiteetin ja kulttuuriperinnön ymmärrystä, ihmisten yhteen tuominen sekä kulttuuritapahtumien avulla tukea muuta hankkeen toimintaa.

Kulttuuriosiossa työskennellään kahdeksan alaprojektin/ tapahtuman parissa.

Alaprojektien vastuut on jaettu eri alueille.

Osahankkeet ovat:

Osahanke 1: Teatteri

Pohjois-Trøndelagin teatteri on paikallinen vastuujärjestäjä. Tehtävänä on tuottaa teatteriesitys teeman ”Ympäristöarvot - Pohjolan Vihreä Vyöhyke” ympärille.

Tavoitteena on tuottaa esitys, joka käsittelee ja välittää Keskipohjolan ympäristöpolitiikan arvoja. Joka alueelta haetaan koululuokka yläastetasolta, joka tulee esittämään näytelmän koulunsa muille oppilaille. Tavoitteena on saada koululaiset kiinnostumaan ympäristöpolitiikasta.

Osahanke 2: Keskipohjolan Artistifoorumi 14.-15.10.2005

14.-15. lokakuuta järjestetään Vaasassa Keskipohjolan Artistifoorumi. Ohjelman rakentamisessa on tavoiteltu keskipohjoismaista identiteettiä ja siksi se koostuu kahdesta kokonaisuudesta:

a) seminaareja ja työpajoja teemalla: ”Festivaalituotanto Keskipohjolassa”

b) katsaus Keskipohjola -alueen artisteihin, johtavana ajatuksena ”Miten tämän päivän musiikki Keskipohjolassa syntyy?”

Päävastuullinen projektipartneri on Pohjanmaan Liitto, yhteistyössä Svenska Österbottens förbundin (SÖF) ja Vaasan kaupungin kanssa.

Lisätietoja tapahtumasta seuraa myöhemmin.

Osahanke 3: Design, suunnittelu ja taide

Sundsvallin museossa järjestetään lokakuussa 2005 design-näyttely. Tapahtuma tulee sisältämään mm. kilpailuja, joihin myös media-alan, -valokuvaus ja design-opiskelijat osallistuvat, sekä näyttelyitä mm. mainostoimistojen töistä, julisteista, typografiasta sekä suunnittelutuotannoista.

Lisäksi osahankkeessa toteutetaan keskipohjoismainen seminaari graafisesta suunnittelusta vuoden 2006 alkupuolella Sundsvallissa. Seminaari tulee sisältämään suunnitteluun liittyviä luentoja, joissa käsiteltä avataan eri näkökulmista. Esitelmien lisäksi tapahtumaan liittyy mm. opintomatkoja sekä iltaohjelmaa.

Lisätietoja tapahtumasta seuraa myöhemmin.

Osahanke 4: Kuvataide

Taiteilijatapaaminen Trondheimissa. Konferenssi/seminaari, jossa taitelijat voivat keskustella yhteisistä ongelmista sekä siitä, miten vahvistetaan taiteilijoiden välisiä kontakteja Keskipohjolassa.

Osahanke 5: Pohjolan Vihreä Viikko

Kyseessä on Keskipohjolan Infokiertue, joka suuntaa Osloon, Tukholmaa, Helsinkiin ja Brysseliin. Koko kulttuuriryöryhmä valmistelee tapahtumaa. Tarkentuu myöhemmin.

Osahanke 6: Turistit museossa

Etelä-Savo vastaa järjestelyistä. Tarkentuu myöhemmin.

Osahanke 7: Arkeologinen seminaari

Keski-Suomi vastaa järjestelyistä. Tarkentuu myöhemmin.

Osahanke 8.: Kansanmusiikki

Jämtlanti vastaa osahankkeen toteuttamisesta, jossa tullaan järjestämään paikallisia koulutustilaisuuksia ja konsertteja kansanmusiikin ympärille, joiden jälkeen kiertue Norjaan ja Suomeen.

Lisätietoja kaikista osahankkeista:

Rolf Vestvik, Nord-Trøndelagin fylkeskommune,
Gsm: +47 90 82 27 01, S-posti: rolf.vestvik@ntfk.no

Seuraava ProMidNord Uutiskirje julkaistaan touko/kesäkuussa 2005.
Tällöin hankkeen toimintaa esitellään tarkemmin.

Lisätietoja koko hankkeesta saatte:

Projektikoordinaattori Anders Huldtilta,
Puh. +46 70 550 4508
S-posti: anders.huldt@lvn.se

Keskipohjola-komitean kansliasta:
Komiteasihteeri Virpi Heikkinen,
Puh. +358 14 652 217
S-posti: virpi.heikkinen@jykes.fi

Internetistä: www.mittnorden.net